

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Marianny Reiffovej v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. N.**, proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu Nové Mesto nad Váhom**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporcu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030-047 a č. 2007/00030-048, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. augusta 2007, č.k. 11 Sp 16/2007-19, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. augusta 2007, č.k. 11 Sp 16/2007-19 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030-047, ktorým bolo rozhodnuté vo veci nároku navrátenia vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 503/2003 Z.z.) uplatneného Ing. J. N. tak, že navrhovateľovi sa nenavracia vlastníctvo k pozemku parc. č. X., zapísané vo vl. č. X. pre kat. úz. V., pre nesplnenie podmienok uvedených v § 3 ods. 1 písm. j) zákona

č. 503/2003 Z.z., keďže kúpna zmluva zo dňa 22. septembra 1971 nebola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Napadnutým rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Novom Meste nad Váhom č. 2007/00030-048 zo dňa 21. februára 2007 bolo rozhodnuté tak, že navrhovateľovi sa nenavracia vlastníctvo k pozemku parc. č. X. zapísaná vo vl. č. X. pre kat. úz. V., o výmere 230m², nakoľko neboli splnené podmienky uvedené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. j) a m) zákona č. 503/2003 Z.z., pretože pozemok neprešiel na štát vyvlastňovacím rozhodnutím, ale na základe kúpnej zmluvy zo dňa 9. decembra 1974, ktorá nebola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Krajský súd postupom podľa § 250l a nasl. OSP preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu dôvodov odvolania bez pojednávania podľa § 250f ods. 2 OSP, čo nie je v rozpore s verejným záujmom po spojení vecí na spoločné konanie a rozhodnutie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia sú v súlade so zákonom a podľa § 250q ods. 2 OSP ich potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Uviedol, že pokiaľ sa jedná o rozhodnutie zo dňa 21. februára 2007 č. 2007/00030-047 podľa jeho znalostí a prehlásení matky (K. V.), pracovníci MNV V. matku odviezli do Trenčína v septembri 1971 pod zámienkou riešenia jej sociálnych dávok, pričom ju dovezli na Štátne notárstvo v Trenčíne, kde ju pod hrozbami straty dôchodku, sociálnych dávok, prepustenia detí zo zamestnania prinútili podpísať notársku zápisnicu. Pritom ani na požiadanie nedostala kópiu tejto zápisnice a navrhovateľ ju nemal ako písomný doklad až do r. 2004. Nevýhodnými podmienkami boli skutočnosti, že tieto ideálne naše stavebné pozemky si nesmela ponechať, lebo robili na ňu nátlak už od r. 1967, nesmela ich predať za päťnásobne vyššiu cenu a dokonca čsl. štát jej nevyplatil žiadne finančné prostriedky za tieto pozemky.

Pokiaľ sa jedná o rozhodnutie odporcu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030/048 navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu uviedol, že v prípade zmluvy zo dňa 9. decembra 1974 ide o účelovo vyrobený dokument, ktorý jeho matka nemohla podpísať, lebo pozemok bol už vyvlastnený a jednoznačne ani nepodpísala, čo sa dá zistiť jednoduchým porovnaním s podpisom jeho matky v notárskej zápisnici z 22. septembra 1971.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 v spojení s § 246c OSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu ako i výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že predmetom preskúmvacieho konania bolo

rozhodnutie odporcu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030/047 a 2007/00030/048 týkajúce sa reštitučného nároku navrhovateľa. V prípade napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030-047 navrhovateľ si včas uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom parc. č. X. – lúka o výmere 403m², parc. č. X. – lúka o výmere 380m² a parc. č. X. – lúka o výmere 388m² po pôvodnej vlastníčke K. V. (podiel pôvodnej vlastníčky 1/1). Vlastníctvo k uvedeným pozemkom, podľa tvrdenia navrhovateľa, prešlo na čsl. štát na základe nanútenej kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok zo dňa 22. septembra 1971.

V prípade rozhodnutia žalovaného správneho orgánu zo dňa 21. februára 2007, č. 2007/00030-048 je zrejmé, že navrhovateľ si uplatnil nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom parc. č. X. o výmere 230m² – roľa po pôvodnej vlastníčke K. V. (podiel pôvodnej vlastníčky ½). Vlastníctvo podľa tvrdenia navrhovateľa prešlo na čsl. štát vyvlastnením bez vyplatenia náhrady vyvlastňovacím rozhodnutím ONV Trenčín pod zn. Výst. 1776/68-330 zo dňa 5. mája 1969 pre účely výstavby družstevnej bytovky.

Je nepochybné, že v prípade rozhodnutia č. 2007/00030/047 odporca si zabezpečil podklady, a to najmä zmluvu, spísanú do notárskej zápisnice N 589/71, Nz 636/71 dňa 22. septembra 1971, ktorá bola schválená Finančným odborom ONV Trenčín dňa 6. októbra 1971 pod zn. Fin. 920/71-práv. 4, ale nepodliehala registrácii štátneho notárstva, pretože išlo o prevod do socialistického vlastníctva (čl. 9 Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti a Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 8 zo dňa 19. mája 1964 Zb., podľa ktorej registrácii ani súhlasu okresného národného výboru nepodliehajú zmluvy o prevode nehnuteľností do socialistického spoločenského vlastníctva, napr. štátu družstevných, spoločenských a iných socialistických organizácii a pod., a to bez ohľadu na druh nehnuteľnosti a povahu osobného alebo súkromného vlastníckeho vzťahu prevodcu k prevádzanej nehnuteľnosti).

V prípade rozhodnutia č. 2007/00030/048 bola riešená parcela č. X., z ktorej časť o výmere 230m² prešla na čsl. štát na základe kúpnej zmluvy zo dňa 9. decembra 1974. Predmetná kúpna zmluva nepodliehala registrácii štátnym notárstvom a stala sa právoplatnou dňom jej schválenia Finančným odborom ONV v Trenčíne dňa 12. decembra 1974.

Krajský súd námietky navrhovateľa, ktoré uviedol v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorými v prípade rozhodnutia č. 2007/00030/047 spochybňoval platnosť resp. vôbec existenciu kúpnej zmluvy tvrdiac, že ju pôvodná vlastníčka nepodpísala, že neexistuje originál zmluvy, že nebola registrovaná štátnym notárstvom, že vlastníčke nebola uhradená kúpna cena, že kúpna zmluva bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, že

v prípade rozhodnutia č. 2007/00030/048 došlo k prevzatiu vlastníctva k pozemkom bez právneho dôvodu, k vyvlastneniu pozemkov bez vyplatenia náhrady považoval za nedôvodné, pričom sa dôsledne držal rozsahu návrhu navrhovateľa, v ktorom bolo správne rozhodnutie napadnuté vyššie uvedenými námietkami.

Vychádzal pritom predovšetkým z ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z., podľa ktorého predpokladom navrátenia vlastníctva je, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok v zákonnej lehote (§ 5 ods. 1 zákona) u obvodného pozemkového úradu, spĺňala zákonné podmienky oprávnenej osoby (§ 2 ods.1, 2 zákona), aby k odňatiu došlo v rozhodnej dobe (§ 2 ods. 1 zákona), aby nehnuteľnosť prešla do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 ods.1, 2 zákona.

Podľa názoru odvolacieho súdu je možné prihliadnuť na tieseň v zmysle § 3 ods. 1 písm. j) zákona č. 503/2003 Z.z., ktorá bezprostredne vplývala na pôvodných vlastníkov v okamihu právneho úkonu smerujúceho k podpísaniu kúpnej zmluvy a tieseň ako subjektívny pocit musel vyplývať z objektívnych preukázateľných okolností.

Uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 22. septembra 1971 týkajúcej sa pozemkov parc. č. X. v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, ako správne uviedol krajský súd, v prípade rozhodnutia č. 2007/00030/047 nebolo nijakým spôsobom preukázané.

Rovnako ani v prípade uzavretia zmluvy zo dňa 9. decembra 1974 – rozhodnutie č. 2007/00030/048 týkajúce sa pozemku parc. č. X.. Taktiež nebolo preukázané, že by k prechodu vlastníctva na štát došlo na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia.

Správny orgán jednoznačne pri svojom rozhodovaní o uplatnenom reštitučnom nároku vychádzal z dostupných materiálov, pričom listiny získané v konaní boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že správny orgán dôsledne postupoval v dôkaznom konaní pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci v súvislosti s posudzovaním tiesne a nápadne nevýhodných podmienok pri uzatváraní kúpnej zmluvy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom krajského súdu ako i správneho orgánu, že navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienok na úspešné uplatnenie reštitučného nároku, t.j. že zmluvy boli uzavreté v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, resp. že k prechodu nehnuteľností na štát došlo v dôsledku vyvlastnenia. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného preto potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny (§ 219 OSP), keď sa

stotožnil s právnym posúdením veci a s jeho závermi, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu, nakoľko nebol v konaní úspešný a odporcovi preto, že mu tieto nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. novembra 2008

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová